

Botanički leksikon Crne Gore

Knjiga 3

**BOTANICAL
LEXICON
OF MONTENEGRO**

Book 3

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
Akademik Vukić Pulević

EDITOR IN CHIEF
Academician Vukić Pulević

PODGORICA, MMXXII

pojasa (od 500 do 2.200 mnv). Vrstu je opisao → Roberto Visiani, kao *Amphoricarpos neumayeri* Vis., na materijalu koji je Georg Neumayer sakupio na → Orjenu. Visiani je prvobitno vrstu uključio u rod *Jurinea* Cass., ali je kasnije opisao novi rod i imenovao ga *Amphoricarpos* Vis., zbog specifičnog ploda koji oblikom podsjeća na amforu. Oblik ploda je bio inspiracija i za narodni naziv vrste – krčagovina. Nakon Visianija, više autora je istraživalo *Amphoricarpos* Vis. na Balkanskom poluostrvu i oni su utvrdili da među populacijama postoje značajne razlike u širini i obliku listova, pa je opisano nekoliko taksona. → Vilotije Blečić i → Ernest Mayer su opisali novu vrstu, *Amphoricarpos autariatus* Blečić & E. Mayer, u okviru koje su izdvojili dvije podvrste, *Amphoricarpos autariatus* Blečić & E. Mayer subsp. *autariatus* i *Amphoricarpos autariatus* Blečić & E. Mayer subsp. *bertisceus* Blečić & Mayer. Novija istraživanja, u kojima su primijenjene molekularne tehnike, pokazala su da sve populacije sa Balkanskog poluostrva pripadaju jednoj vrsti – *Amphoricarpos neumayerianus* (Vis.) Greuter. Vrsta je arealom vezana za zapadni i južni Balkan; balkanski je endem. U Crnoj Gori je nalazimo u kanjonima (Tara, Komarnica) i planinskim masivima u različitim dijelovima države.

LIT.: Josef Rohlena, *Conspectus Florae Montenegroinae*, Praha, Preslia, 20–21, 1942, str. 1–506. Pavle Fukarek, Rasprostranjenost i ekološke karakteristike krčagovine *Amphoricarpos neumayeri* Vis., *Glasnik Zemaljskog muzeja Sarajeva*, 3–4, 1965, str. 159–180. Vilotije Blečić & Ernest Mayer, Die europäischen Sippen der Gattung *Amphoricarpos* Visiani, *Phyton*, 12 (1–4), 1967, str. 150–158. Otto Schwarz, Eiebemerkenswerte neue *Amphoricarpos*-Art aus Südwest Anatolien, *Phyton*, (Austria), 14 (1–2), 1970, str. 125–133. Iris Đorđević, *Upradno ispitivanje hemijskog sastava biljnih vrsta rodova Cicerbita i Amphoricarpos*, Doktorska disertacija, Beograd, Univerzitet u Beogradu, Hemijski fakultet, 2005. Danka Caković, Danijela Stešević, Peter Schönschwetter & Božo Frajman, How many taxa? Spatiotemporal evolution and taxonomy of *Amphoricarpos* (Asteraceae, Carduoideae) on the Balkan Peninsula, *Organisms Diversity & Evolution*, 15, 2015, str. 429–445. Milan Gavrilović, Marina Soković, Milan Stanković, Petar Marin, Zora Dajić Stevanović & Peđa Janačković, Antimicrobial and antioxidant activity of various leaf extracts of *Amphoricarpos* Vis. (Asteraceae) taxa, *Archives of Biological Science*, 68 (4), Beograd, 2016, str. 803–810. Snežana Vuksanović, *Rasprostranjenje, horološka struktura i centri diverziteta balkanske endemične flore u Crnoj Gori*, Doktorska disertacija, Beograd, Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet, 2016, str. 67, 137, 299. D. ČAKOVIĆ

→
Androsace hedraeantha Griseb.

ANAČKOV, Goran, srpski botaničar (Zrenjanin, 24. III 1971 –). Završio je Fakultet za biologiju Univerziteta u Novom Sadu 1997. godine, a doktorat 2009. godine na istom fakultetu u Novom Sadu. Radi na Departmanu za biologiju i ekologiju od 1998. godine, a u zvanju vanrednog profesora je od 2014. Učestvuje u nastavi više predmeta iz oblasti sistematike i biogeografije biljaka. Objavio je više od 100 radova i saopštenja, koji su uglavnom iz oblasti taksonomije, fitogeografije, fitohemije i ekologije biljaka. Kada je u pitanju Crna Gora, veoma su značajni njegovi radovi koji se odnose na endemske vrste u okolini Kotora i istraživanje vaskularne flore Bokokotorskog zaliva. Kroz brojna terenska istraživanja koja je u Crnoj Gori obavljao sa studentima, značajno je obogaćena herbarska zbirka Univerziteta u Novom Sadu.

BIBL.: Vera Budak, Vesna Mačić, Ljubo Mačić & Goran Anačkov, Endemic species in flora of St Ivan hill in the vicinity of the city of Kotor (Montenegro, Yugoslavia), *Zbornik Matice srpske za prirodne nauke / Proceedings for Natural Sciences*, No. 101, Novi Sad, Matica srpska, 2001, str. 85–94. Goran Anačkov, Danijela Caković, Danijela Stešević, Snežana Vuksanović, Vesna Mačić & Gordana Tomović, Diversity of Vascular Flora of Boka Kotorska Bay, In: Aleksandar Joksimović, Mirko Đurović, Aleksander V. Semenov, Igor. S. Zonn & Andreu G. Kostianoy (Eds.), *The Boka Kotorska Bay Environment*, Springer, The Handbook of Environmental Chemistry, 54, Cham, 2017, str. 439–472. V. MAČIĆ

Androsace L. (fam. Primulaceae), rod nježnih i minijaturnih zeljastih vrsta iz porodice jagorčevina, čija visina rijetko pređe 5 cm. Uglavnom rastu u gustim jastučicama, imaju negranato, uspravno stablo, cijele listove u rozeti i sitne,

str. 1–82. Dubravka Milić, Nada Bubanja, Jordana Ninkov, Stanko Milić, Jovica Vasin & Jadranka Luković, Phytoremediation potential of the naturally occurring wetland species in protected Long Beach in Ulcinj, Montenegro, *Science Total Environmen*, 797, 2021, str. 1–11.

S. DRAGIČEVIĆ

BUDAK, Vera, srpska botaničarka (Vranje, 4. XII 1934 – Novi Sad, 24. VII 2017). Osnovno obrazovanje i Učiteljsku školu za biologiju i hemiju završila je u Novom Sadu. Radila je kao nastavnica biologije u nekoliko škola u Zrenjaninu i Novom Sadu, a studije biologije završila 1973. godine na Departmanu za biologiju Univerziteta u Novom Sadu. Na istom fakultetu bila je zaposlena od 1968. godine, prvo kao saradnica, a kasnije, i do penzionisanja 1998. godine, kao profesorica Sistematike kormofita i fitogeografije. Autorica je više od 70 naučnih radova i saopštenja koji su se najviše odnosili na vojvodanske slatine i pješčare. Njen rad u odnosu na floru Crne Gore odnosio se uglavnom na područje Bokokotorskog zaliva, te ukrasne i parkovske biljke.

BIBL.: Melanija Obradović & Vera Budak, Prilog flori okoline Herceg Novog, Prirodna bogatstva Boke Kotorske i Turizam, *Boka*, Zbornik radova iz nauke, kulture i umjetnosti, 10–II, 1979, str. 107–123. Vera Budak, Vesna Mačić, Ljubo Mačić & Goran Anačkov, Endemic species in flora of St Ivan hill in the vicinity of the city of Kotor (Montenegro, Yugoslavia), *Zbornik Matice srpske za prirodne nauke / Proceedings for Natural Sciences*, Matica Srpska Novi Sad, No. 101, Novi Sad, 2001, str. 85–94.

LIT.: Goran Anačkov, Pal Boža, Ružica Igić & Dragana Vukov, In memoriam. Professor Vera Budak, PhD (1934–2017), *Biologia Serbica*, 39 (2), Beograd, 2017, str. 68–69.

V. MAČIĆ

BULAJIĆ, Vukašin, crnogorski i srpski profesor botanike (Vilusi, 26. X 1912 – Niš, 6. I 1998). Gimnaziju je završio u Nikšiću, a Filozofski fakultet (grupa za biologiju i fiziku) u Beogradu, 1938. godine. Nakon Drugog svjetskog rata bio je srednjoškolski profesor u Pljevljima, Podgorici i Herceg Novom, a potom od 1948. do 1955. godine profesor Botanike na → Višoj pedagoškoj školi na Cetinju. Profesionalnu karijeru nastavio je u Nišu na tamošnjoj Višoj pedagoškoj školi, takođe kao profesor botaničke grupe predmeta. Autor je udžbenika za osnovnu školu sa sadržajima iz botanike, kao i rada *Saopštenje o flori Fučkog blata Skadarskog jezera* (1974).

LIT.: Dušan Martinović & Marko Marković, *Crnogorski udžbenici 1836–1981*, Titograd, Republički zavod za unapređivanje školstva, 1982, str. 96. Radovan Damjanović, *Leksikon ličnosti crnogorske prosvjete*, Podgorica, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2018, str. 87.

M. VUŠUROVIĆ

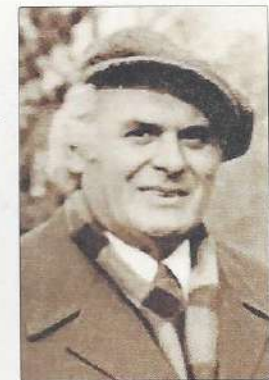
BULIĆ, Zlatko, crnogorski botaničar (Žabljak, 16. III 1962 –). Osnovnu školu završio je u Žabljaku, a gimnaziju 1980. u Titogradu (Podgorici). Studije biologije završio je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu 1986. sa diplomskim radom *Karakteristike kanjonske doline rijeke Tare sa posebnim osvrtom na floru i vegetaciju*. Na istom fakultetu je magistrirao 1995. na temi *Flora i vegetacija kanjona rijeke Cijevne u Crnoj Gori* i odbranio 2008. doktorsku disertaciju *Vaskularna flora kanjona i klisura rijeke Morače*. Pomenute studije opredijelile su Bulića kao specijalistu za izučavanje flore i vegetacije kanjonskih dolina u Crnoj Gori. U vremenu 1987–2012. radio je kao kustos i konzervator u → Prirodnačkom muzeju Crne Gore i → Republičkom zavodu za zaštitu prirode (kao direktor Zavoda od 1998. do 2012). U 2012. godini izabran je za docenta za oblast prirodnih nauka i bio je predavač i saradnik u nastavi na geografskoj grupi → Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Za vanrednog člana → Dukljanske akademije nauka i umjetnosti (DANU) izabran je 2016. godine. U → Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti biran je u strukovne odbore: Odbor za hemijske i biološke nauke, Odbor za floru i faunu i druge. Od 2012. radi kao savjetnik za ekologiju/botaniku u → Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore. Radio je na izučavanju endemičnih, rijetkih i ugroženih vrsta i pripremi registra zaštićenih vrsta biljaka, kao i stvaranju osnova za izradu Crvene knjige flore Crne Gore. Kao direktor Zavoda za zaštitu prirode stvarao je povoljne uslove za usavršavanje naučnog i stručnog kadra (dobijanje naučnih i strukovnih zvanja, među kojima je i 6 doktorata nauka).

LIT.: Vukić Pulević & Zlatko Bulić, *Bibliografija o flori i vegetaciji Crne Gore, (druga dopuna)*, Pos. Izd., (Index autora), Podgorica, Republ. Zav. Zašt. Prir., 2004, str. 160. Vukić Pulević & Zlatko Bulić, *Bibliografija o flori i vegetaciji Crne Gore, (treća dopuna)*, Pos. Izd., (Index autora), Podgorica, Republ. Zav. Zašt. Prir., 2012, str. 141.

V. PULEVIĆ

Zlatko Bulić

Vukašin Bulajić

Zagrebu. Objavio je skoro 400 naučnih i stručnih radova najviše iz oblasti fitocenologije, ekologije, paleontologije i etnogeneze. Značajan dio svog rada posvetio je prikupljanju i analizi narodnih naziva za floru i faunu, fitonima i zoonima. Njegov rad u Crnoj Gori vezan je za izučavanje vegetacije algi i halofita na području rta Platamuni i okoline.

BIBL.: Andrija Željko Lovrić & Mladen Rac, Algal and halophytic vegetation in Platamuni sea-cliffs and related Montenegro coast, southeast Adriatic, *Periodicum Biologorum*, 108, 2, 2006, str. 189–202. IZV.: Hrvatsko šumarsko društvo <https://www.sumari.hr/sumari/kart.asp?id=8582>, Prbook https://prbook.com/web/andrija_zelimir.lovric/527627

V. MAČIĆ

LUKOVIĆ (IVEZIĆ), Jadranka, crnogorska i srpska botaničarka (Titograd/Podgorica, 24. IX 1964 –). Profesorica univerziteta na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu. Specijalistkinja za anatomiju i morfologiju biljaka. Gimnaziju je završila u Podgorici. Prvo je diplomirala biologiju na Višoj pedagoškoj školi u Nikšiću, a potom i na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu (1989). Magistrirala je na istom fakultetu 1994, đe je i doktorirala 2000. godine. Univerzitetska zvanja od asistentkinje do redovne profesorice sticala je postupno i u redovnim rokovima. Kao članica istraživačkih ekipa, koje rade na multidisciplinarnim projektima, dala je doprinos upotpunjavanju saznanja o biologiji obligatnih halofitskih vrsta: *Salsola soda* L., *Suaeda maritima* (L.) Dumort., *Salicornia europaea* group i *Halimione portulacoides* (L.) Aellen, uzorkovanih sa maritimnih i kontinentalnih slatina u Tivtu i Ulcinju, kroz anatomsku karakterizaciju vegetativnih organa, kao i definisanje tipova građe; na analizi sadržaja teških metala, u podlozi na području Velike ulcinske plaže i fitoremediacionog potencijala vrsta: *Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla, *Juncus acutus* L., *Juncus anceps* Laharpe, *Juncus articulatus* L., *Juncus gerardii* Loisel., *Juncus maritimus* Lam., *Scirpus holoschoenus* L. i *Schoenus nigricans* L.

BIBL.: Dubravka Polić, Jadranka Luković, Lana Krstić, Pal Boža, Ljiljana Merkulov & Aleksa Knežević, Morpho-anatomical differentiation of *Suaeda maritima* (L.) Dumort. 1827. (Chenopodiaceae) populations from inland and maritime saline area, *Central European Journal of Biology*, 4 (1), 2009, str. 117–129. Dubravka Milić, Jadranka Luković, Mi-

hajla Đan, Lana Zorić, Dragana Obreht, Sanja Veselić, Goran Anačkov & Teodora Petanidou, Identification of *Salicornia* populations: Anatomical characterization and RAPD Fingerprinting, *Archives of Biological Science*, 63 (4), Belgrade, 2011, str. 1087–1098. Dubravka Milić, Nada Bubanja, Jordana Ninkov, Stanko Milić, Jovica Vasin & Jadranka Luković, Phytoremediation potential of the naturally occurring wetland species in protected Long Beach in Ulcinj, *Science of the Total Environment*, Montenegro, 2021, str. 797.

V. PULEVIĆ

Lycoperdon perlatum Pers. (fam. Agaricaceae), vrsta gljive, poznata i po narodnom nazivu tikvasta puhara. Plodonosno tijelo je širine 15–40 mm, bijele do bež boje, oblika sijalice i prekriveno krupnim bodljama, koje pri dodiru lako otpadnu. Sazrijevanjem spora plodonosno tijelo postaje tamnije, a na vrhu se pojavi mali otvor kroz koji gljiva izbacuje spore. Meso je u početku bijelo, prijatnog mirisa i ukusa. Spore su veličine 3,5–4,5 µm. Tikvasta puhara je jestiva gljiva dok je mlada, tj. dok je meso na presjeku bijelo. Moguća je zamjena sa nekim otrovnim amanitama, ali samo dok su amanite u fazi jajeta. Na poprečnom presjeku se kod amanita uočavaju nerazvijeni listići, a kod tikvaste puhare sunderasta unutrašnjost. Tikvasta puhara se javlja pojedinačno ili u grupama, u svim tipovima šuma, baštama, parkovima, od

↑
Jadranka Luković (Ivezić)←
Lycoperdon perlatum Pers.

OBERMAYER, Walter, austrijski lihenolog (Friesach, Austrija, 1. I 1960 –). Srednju školu završio je u Althofenu, a nakon toga studije biologije na Univerzitetu u Gracu. Od 1990. godine, kada je na istom Univerzitetu odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom *Flora lišajeva Štajerskog dijela Sitalskih Alpa*, angažovan je kao asistent na botaničkom institutu Univerziteta i kustos u zbirci lišajeva. Determinisao je specifične vrste roda *Bryoria* Brodo & D. Hawksw., sakupljene u okolini Pljevalja i na lokalitetu Trsa, pri čemu su dvije vrste, *Bryoria nadvornikiana* (Gyeln.) Brodo & D. Hawksw. i → *Bryoria pseudofuscensens* sensu Brodo & D. Hawksw., po prvi put evidentirane u Crnoj Gori.

LIT.: Hannes Hertel, Georg Gärtner, László Lokos & Edit Farkas, Forscher an Österreichs Flechtenflora, *Stapfia*, 104/2, 2017, str. 103.
B. KNEŽEVIĆ

contribution to research into the forests of Serbia, *Bull. Natur. Hist. Mus.*, 8, Beograd, 2015, str. 169–191.
V. PULEVIĆ

Obušković, Ljubinka, srpska algološkinja (?). Doktorirala je 1985. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta u Novom Sadu, a radila je kao istraživačica na Odjeljenju za ekologiju Instituta za biološka istraživanja „Siniša Stanković” u Beogradu. Uglavnom se bavila ekološkim i saprobiološkim aspektom stajaćih i tekućih voda. Godine 1994. i 1996. objavila je dva priloga o algološkim i saprobiološkim karakteristikama nekoliko durmitorskih jezera (Crno, Zminje, Jablan, Vražje i Riblje), gdje je, pored florističkog spiska planktonskih i perifitonskih algi, dala i procjenu saprobnog statusa vode na osnovu algi kao bioindikatora.

LIT.: Vukić Pulević & Zlatko Bulić, *Bibliografija o flori i vegetaciji Crne Gore, (druga dopuna)*, Podgorica, Republički zavod za zaštitu prirode Crne Gore, 2004, str. 92.
J. RAKOČEVIĆ

OBRADOVIĆ, Melanija, srpska botaničarka (Temerin, ?, 1922 – Novi Sad, ?, 2009). Maturirala je u Novom Sadu. Prvo je završila Višu pedagošku školu u Novom Sadu, a potom i biologiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, de je i doktorirala. Nakon što je kraće vrijeme radila u privredi i politici, prešla je na Filozofski fakultet (od 1969. Prirodno-matematički fakultet) u Novom Sadu, de je predavala botaničke predmete. Prošla je sva univerzitetska zvanja do statusa redovne profesorice. Uz ostalo izučavala je endemične i rijetke biljke u flori okoline Herceg Novog, o čemu je objavila 8 priloga u hercegnovskom časopisu *Boka*.

LIT.: Vukić Pulević, *Dopuna bibliografiji o flori i vegetaciji Crne Gore, Glasn. Republ. Zav. Zašt. Prir. Prirod. Muz.*, 18, Titograd, 1985, str. 52–53. Vukić Pulević & Zlatko Bulić, *Bibliografija o flori i vegetaciji Crne Gore, (druga dopuna)*, Pos. Izd., Podgorica, Republ. Zav. Zašt. Prirode, 2004, str. 91–92. Anka Dinić, Botanists who have made a

OCEVSKI, Boris, makedonski biolog (Veles, Makedonija 2. III 1920 – ?). Završio je fakultet Poljoprivrede i šumarstva u Skoplju 1951. godine i odmah angažovan kao asistent na Hidrobiološkom institutu u Ohridu. Nakon sticanja stepena doktora bioloških nauka (1958) nastavlja svoj rad na Institutu kao istraživač, a nakon izbora u najviše naučno zvanje (naučni savjetnik), 1974. godine postaje direktor Hidrobiološkog instituta u Ohridu, na kome otvara prvu istraživačku mikrobiološku laboratoriju u zemlji. Pored mikrobiologije, bavio se i proučavanjem fitoplanktona, sa akcentom na primarnu produkciju ove zajednice. U Zborniku referata CANU, iz 1983. godine, publikovao je

↑
Walter Obermayer

↑
Melanija Obradović